



Erakondade Rahastamise
Järelevalve Komisjon

Justiitsministeerium

Teie: 29.10.2021 nr 8-1/6672-1

Meie: 26.11.2021 nr 31-4/21-1/2

**Arvamuse esitamine erakonnaseaduse muutmise seaduse
väljatöötamise kavatsuse kohta**

Lugupeetud minister Maris Lauri

Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjon (edaspidi ka *ERJK* ja *komisjon*) tunnustab Justiitsministeeriumit hea töö eest erakonnaseaduse (EKS) väljatöötamise kavatsuse (edaspidi *VTK*) koostamisel. Oma 10-aastase praktika jooksul on komisjon teinud mitmeid ettepanekuid EKSi sätete muutmiseks.

ERJK arutas VTK-d 18.11.2021 toimunud koosolekul. VTK-s on käsitletud kõiki olulisemaid muudatusettepanekuid ja kõik VTK ettepanekud said komisjoni heakskiidu. Mõne puhul pidas komisjon oluliseks rõhutada nende vajalikkust.

1. Kolmandatelt isikutelt teabe küsimise õigus on komisjoni tööks hädavajalik. Võiks kaaluda mitte ainult dokumendi küsimise, vaid kogu asjasse puutuva teabe (video, ajaleht ja muu teave) küsimise õiguse määratlemist seaduses.
2. ERJK hinnangul on mõistlik EKSi säilitada viivise regulatsioon. Viivise maksmise kohustuse sätestamine on komisjonile oluline meede, mida pole varem seaduse kitsaskohtade tõttu olnud võimalik rakendada. Seetõttu oleks vajalik seaduse eelnõusse lisada viivise arvestamise ja sissenõudmise sätteid, et viivise maksmise kohustus oleks realiseeritav.
3. Valimiskampaania mõiste seadusest välja jätmine ei tohiks muuta aruandlust läbipaistmatumaks. Seepärast soovitame seaduse eelnõus kaaluda erakondade perioodilise aruandluse detailsemaks muutmist, näiteks praeguse valimiskampaania aruande detailsuses ehk koos tehingute ja tehingupartnerite avalikustamisega. Selleks võiks kasutada kas riigi raamatupidamissüsteemi või komisjoni infosüsteemi kohandamist. Komisjoni infosüsteemi puhul tuleks arvestada investeringuga maksumuses vähemalt 100 000-150 000 eurot.
4. Eelnõus võiks täpsustada sidusorganisatsioonide regulatsiooni nii, et selle põhjal oleks võimalik tegelikke sidusorganisatsioone määratleda.
5. Komisjon peab oluliseks keelatud annetuse tagastamist mitte selle teinud isikule, vaid annetuse kandmist riigieelarvesse, et tagada EKSi eesmärk: kõrvaldada konkurentsieelis.

Komisjon loodab jätkuvale heale koostööle Justiitsministeeriumiga ja olla kaasatud ka seaduseelnõu koostamise etapis.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa Oviir
komisjoni esimees